C/2024/4169

2.8.2024

P9_TA(2023)0465

ELi arengupoliitika roll mäetööstuse ümberkujundamisel kestliku arengu tagamiseks arengumaades

Euroopa Parlamendi 13. detsembri 2023. aasta resolutsioon ELi arengupoliitika rolli kohta mäetööstuse ümberkujundamisel kestliku arengu tagamiseks arengumaades (2023/2031(INI))

(C/2024/4169)

Euroopa Parlament,

— võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu (ELi toimimise leping) artiklit 208, milles eelkõige sätestatakse, et arengukoostöö poliitika peamine eesmärk on vaesuse vähendamine ja pikaajalises perspektiivis selle kaotamine ning liit võtab arengukoostöö eesmärke arvesse muu sellise poliitika puhul, mida ta rakendab ja mis tõenäoliselt mõjutab arengumaid,

— võttes arvesse Euroopa Liidu lepingu (ELi leping) artikleid 3 ja 21,

— võttes arvesse 25. septembril 2015 New Yorgis toimunud ÜRO kestliku arengu tippkohtumisel vastu võetud ÜRO resolutsiooni „Muudame oma maailma: kestliku arengu tegevuskava aastani 2030“ ning selles sisalduvat 17 kestliku arengu eesmärki,

— võttes arvesse 12. detsembril 2015. aastal ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooni osaliste konverentsi 21. istungjärgul (UNFCCC) – COP21 Pariisis vastu võetud kokkulepet (Pariisi kokkulepe),

— võttes arvesse ÜRO Peaassamblee poolt 13. septembril 2007. aastal vastu võetud põlisrahvaste õiguste deklaratsiooni,

— võttes arvesse ÜRO äritegevuse ja inimõiguste juhtpõhimõtteid,

— võttes arvesse ÜRO üleilmse kokkuleppe kümmet põhimõtet,

— võttes arvesse Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni (ILO) konventsiooni nr 169 põlis- ja hõimurahvaste kohta,

— võttes arvesse ILO kaheksat põhikonventsiooni, nagu on määratletud ILO tööalaste aluspõhimõtete ja põhiõiguste deklaratsioonis,

— võttes arvesse Minamata elavhõbedakonventsiooni,

— võttes arvesse bioloogilise mitmekesisuse konventsiooni, eriti otsust COP VIII/28 – vabatahtlikud suunised elurikkusega seotud küsimuste arvessevõtmiseks mõju hindamisel,

— võttes arvesse ÜRO keskkonnaprogrammi suuniseid toodete sotsiaalse olelusringi hindamiseks,

— võttes arvesse Euroopa Investeerimispanga (EIP) rahastamiskõlblikkust, välja jäetud tegevuste ja välja jäetud sektorite loetelu,

— võttes arvesse nõukogu ja nõukogus kokku tulnud liikmesriikide valitsuste esindajate, Euroopa Parlamendi ning komisjoni 30. juuni 2017. aasta ühisavaldust Euroopa uue arengukonsensuse „Meie maailm, meie väärikus, meie tulevik“ ([1]) kohta,

([1]) ELT C 210, 30.6.2017, lk 1.

— võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. juuni 2021. aasta määrust (EL) 2021/947 ([2]), millega luuakse naabruspiirkonna, arengu- ja rahvusvahelise koostöö instrument „Globaalne Euroopa“, muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsust nr 466/2014/EL ja tunnistatakse see kehtetuks ning tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2017/1601 ja nõukogu määrus (EÜ, Euratom) nr 480/2009,

— võttes arvesse komisjoni ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja 1. detsembri 2021. aasta ühisteatist „Global Gateway“ (JOIN(2021)0030),

— võttes arvesse komisjoni 11. detsembri 2019. aasta teatist „Euroopa roheline kokkulepe“ (COM(2019)0640),

— võttes arvesse 16. märtsi 2023. aasta ettepanekut võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega sätestatakse kriitiliste toorainete kindlate ja kestlike tarnete tagamise raamistik ja muudetakse määrusi (EL) nr 168/2013, (EL) 2018/858, (EL) 2018/1724 ja (EL) 2019/1020 (COM(2023)0160) (Euroopa kriitiliste toorainete määrus),

— võttes arvesse Euroopa Liidu ning Aafrika, Kariibi mere ja Vaikse ookeani piirkonna riikide organisatsiooni (AKVRO) liikmete vahelist partnerluslepingut (Cotonou jätkuleping),

— võttes arvesse oma 26. veebruari 2014. aasta resolutsiooni arengu edendamise kohta vastutustundlike äritavade rakendamise abil ja kaevandustööstuse rolli kohta arenguriikides ([3]),

— võttes arvesse oma 14. märtsi 2023. aasta resolutsioon poliitikavaldkondade arengusidususe kohta ([4]),

— võttes arvesse kodukorra artiklit 54,

— võttes arvesse rahvusvahelise kaubanduse komisjoni arvamust,

— võttes arvesse arengukomisjoni raportit (A9-0322/2023),

A. arvestades, et ÜRO andmetel ([5]) võib mäetööstust määratleda nii, et see hõlmab erinevaid tegevusi alates toorainete (fossiilkütused, mineraalid ja täitematerjalid) kaevandamisest, kuni nende töötlemise ning muutmiseni tarbijatele kasutamiseks mõeldud toodeteks ja teenusteks;

B. arvestades, et suuremahuline kaevandamine ning käsitööndusliк ja väikesemahuline kaevandamine on traditsiooniliselt koos eksisteerinud ning tööhõive liik ja pakutav kohalik väärtus on väga erinev, kuna see tegutseb suures osas mitteametlikult, tööjõumahukusega ja ebaseaduslikkusega, kehvade töötervishoiu-, ohutus- ja keskkonnastandarditega ning suhteliselt madala kapitaliinvesteeringute, mehhaniseerimise ja mineraalide taastamisega, mis pakub töökohti ja sissetulekut kvalifitseerimata töötajatele sageli äärealadel ja maapiirkondades, samal ajal kui suuremahuline kaevandamine on tavaliselt tugevalt mehhaniseeritud ja ametlikult reguleeritud, mis aitab kaasa riigi majandusele, kuid sellel on väike positiivne mõju kohalikele kogukondadele; arvestades, et ÜRO keskkonnaprogrammi andmetel toodab kaitsealadel ja kriitilise tähtsusega ökosüsteemides käsitööndusliku ja väikesemahulise kaevandamise projekti (ASM-PACE) kohaselt käsitööndusliк ja väikesemahuline kaevandamine ligikaudu 10 % maailma kullast, 15–20 % teemantidest, 20–25 % tinast ja tantaalist ning 80 % värvilistest vääriskividest ([6]); arvestades, et käsitööndusliк ja väikesemahuline kaevandamine hõlmab sageli naisi, mis suurendab nende kaitsetust ressursirikkale maale ning muudele tootmisressurssidele ja rahastamisele juurdepääsu, nende kasutamise ja kontrolli puudumise tõttu;

C. arvestades, et Maailmapanga andmetel ([7]) on taastumatutel maavaradel domineeriv roll 81 riigis, kelle arvele langeb kokku veerand maailma SKPst, pool maailma elanikkonnast ja peaaegu 70 % äärmises vaesuses elavatest inimestest;

([2]) ELT L 209, 14.6.2021, lk 1.
([3]) ELT C 285, 29.8.2017, lk 87.
([4]) Vastuvõetud tekstid, P9_TA(2023)0071.
([5]) ÜRO, „Transforming Extractive Industries for Sustainable Development“, mai 2021, lk 3.
([6]) ÜRO keskkonnaprogramm, „Mineral Resources Governance in the 21st Century. Gearing Extractive Industries Towards Sustainable Development“ (Maavarade majandamine 21. sajandil. Mäetööstuse stimuleerimine kestliku arengu suunas), lk 81.
([7]) Maailmapank, „The Growing Role of Minerals and Metals for a Low Carbon Future“, juuni 2017, lk 26.

D. arvestades, et loodusvarade kaevandamine ja töötlemine põhjustab ligikaudu poole kasvuhoonegaaside koguheitest ning üle 90 % kogu maailma bioloogilisele mitmekesisusele ja veele avalduva stressi mõjudest ([8]);

E. arvestades, et otsus selle kohta, kas loodusvarasid kasutatakse, milliseid loodusvarasid kasutatakse ja kuidas seda tehakse, kuulub iga riigi suveräänsuse alla;

F. arvestades, et mäetööstusel peaks olema oluline roll paljude ressursirikaste arengumaade arengus, tagades avaliku sektori tulu kaevandamisest ja kaevandamisega seotud toimingutest (kontsessioonidest, maksudest ning otsestest ja kaudsetest kulutustest tegevusriigis), tööhõivevõimalustest ja taristust, mis võivad vähendada vaesust ning toetada majanduskasvu ja sotsiaalset arengut riiklikul ja kohalikul tasandil, kui teatavad tegurid esinevad;

G. arvestades, et mäetööstusel võib olla ka tõsine negatiivne sotsiaalne, majanduslik, keskkonnaalane ja institutsiooniline mõju kohalikul, riiklikul, piirkondlikul ja ülemaailmsel tasandil, mis aitab kaasa inim- ja tööõiguste rikkumistele, soolisele vägivallale, sunniviisilisele tööle, lapstööjõu kasutamisele, sundrändele, vaesusele, saastele, veekasutuse konkurentsile, elurikkuse kadumisele, metsade hävitamisele, kultuuriliste ja vaimsete alade hävitamisele, inimõiguste ja keskkonnaõiguste kaitsjate ahistamisele, sotsiaalse struktuuri katkemisele, korruptsioonile, toorainehindade kõikumisele, ebaseaduslikele rahavoogudele, maksupettusele ja maksudest kõrvalehoidumisele ning relvastatud konfliktidele, ning see tekitab palju probleeme, mis on tingitud mäetööstuse nn enklaavi olemusest, millel on vähe seoseid kohaliku majandusega; arvestades, et mäetööstus mõjutab sageli põlisrahvaste õigusi ning keskkonna- ja sotsiaalse mõju uuringud võivad etendada olulist rolli nende õiguste kaitsmisel;

H. arvestades, et kõige uuemad ja kohandatud tehnoloogiad ja digiteerimine võivad oma olemuselt oluliselt piirata mäetööstuse invasiivset mõju;

I. arvestades, et Rahvusvahelise Energiaagentuuri andmetel ([9]) oli umbes pool ülemaailmsest vase- ja liitiumitootmisest koondunud juba praegu suure veepuuduse all kannatavatesse piirkondadesse; arvestades lisaks, et enamik praegustest ja võimalikest kaevanduskohtadest asuvad maa- ja põlisrahvaste piirkondades;

J. arvestades, et mäetööstuse negatiivne sotsiaalne ja keskkonnamõju võib tulevikus rängemaks muutuda, võttes arvesse madalama kvaliteediga maakide kaevandamise suundumust, mis toob kaasa suuremad jäätmekogused ning suurema energia- ja veenõudluse; arvestades, et see on eriti murettekitav tõrjutud ja kaitsetute inimeste jaoks arengumaades, kus kliimamuutuste mõju juba suurendab veepuudust; juhib lisaks tähelepanu sellele, et kuna kergesti juurdepääsetavad varud kahanevad, liiguvad uuringud kaugetesse ja sageli habrastesse piirkondadesse, nagu süvamerekaevandamise puhul;

K. arvestades, et Maailmapanga analüüsi kohaselt ([10]) asuvad 44 % kõigist toimivatest kaevandustest metsades, mis avaldab märkimisväärset mõju raadamisele, samuti põlisrahvastele ja kohalikele kogukondadele, kes sõltuvad elatise saamiseks metsadest;

L. arvestades, et õigus teabele, osalemisele ja õiguskaitsevahenditele on rahvusvaheliselt kaitstud inimõigused, mis on sätestatud mitmepoolsetes lepingutes, mis käsitlevad eelkõige keskkonnaalaste otsuste tegemist, mis on eriti olulised kaevandamise puhul;

M. arvestades, et mäetööstus võib otseselt või kaudselt positiivselt või negatiivselt mõjutada mitut ÜRO kestliku arengu eesmärki, eelkõige eesmärki nr 1 (vaesuse kaotamine), eesmärki nr 3 (tervis ja heaolu), eesmärki nr 6 (puhas vesi ja kanalisatsioon), eesmärki nr 7 (taskukohane ja puhas energia), eesmärki nr 8 (inimväärne töö ja majanduskasv), eesmärki nr 13 (kliimameetmed), eesmärki nr 15 (elu maismaal) ja eesmärki nr 16 (rahu, õiglus ja tugevad institutsioonid);

N. arvestades, et kestliku arengu eesmärgid on universaalsed ja nõuavad seega ELi sise- ja välistegevuse sidusust; arvestades, et on tõendatud, et Euroopa Liit mõjutab negatiivselt arengumaade edusamme kestliku arengu eesmärkide saavutamisel ressursside kasutamise kaudu, mis on nn ülekanduv mõju ([11]);

([8]) Rahvusvaheline ressursside paneel, „Global Resources Outlook“ (Ülemaailmsete ressursside väljavaade), 2019.

([9]) Rahvusvaheline Energiaagentuur, „The Role of critical Minerals in Clean Energy Transitions“ (Kriitilise tähtsusega mineraalide roll puhtale energiale üleminekul), Maailma energia väljavaate eriaruanne, 2021, lk 128.

([10]) Maailmapank, „Forest-Smart Mining: Identifying Factors Associated with the Impacts of Large-Scale Mining on Forests“ (Arukas metsakaevandamine: selliste tegurite kindlakstegemine, mis on seotud ulatusliku kaevandamise mõjuga metsadele), 2019.

([11]) Kestliku arengu lahenduste võrgustik, „Europe Sustainable Development Report“ (Euroopa kestliku arengu aruanne), 2022, kättesaadav aadressil: https://s3.amazonaws.com/sustainabledevelopment.report/2022/europe-sustainable-development-report-2022.pdf.

O. arvestades, et ühenduse arengukokkulepped võivad valitsuste, ettevõtete ja kogukondade jaoks olla vahend kestlike ja vastastikku kasulike suhete tugevdamiseks ja edendamiseks, samuti vahend konfliktide ennetamiseks ning läbipaistvuse ja vastutuse suurendamiseks; arvestades, et Maailmapank peab ühenduse arengukokkuleppeid kaevandamiskokkulepete parimaks tavaks ([12]); arvestades, et Rahvusvahelise Kaevandus- ja Metallinõukogu (ICMM) kümme kaevandamispõhimõtet ergutavad selle liikmeid nõuetekohaselt kaasama sidusrühmi ning aitama kaasa kestlikule arengule nendes riikides ja kogukondades, kelle territooriumil kaevandamise toimub ([13]); arvestades, et vastutustundliku kaevandamise tagamise algatuse vastutustundliku kaevandamise standard on arendanud parimaid tavasid selle kohta, milline võiks olla vastutustundlik kaevandamine;

P. arvestades, et ressursirikkad arengumaad kannatavad sageli nn loodusvarade needuse all, kuna loodusvarade rohkus ei ole seni kaasa toonud nende majandusarengut muu hulgas puudulike õigusnormide, korruptsiooni, läbipaistvuse ja vastutuse puudumise ning liigse sõltuvuse tõttu mäetööstuse tuludest ja sellele järgnenud majanduse mitmekesistamise puudumise tõttu; arvestades, et Aafrikast, eelkõige Sahara-tagusest Aafrikast on saanud nn ressursineeduse klassikaline juhtum, kuigi seal asub 30 % maailma maavaradest, 8 % maailma maagaasist ja 12 % maailma naftavarudest ([14]);

Q. arvestades, et arengumaadel on kaevandustegevusest piisava tulu kogumisel sageli probleeme, mis on tingitud nõrkadest või regressiivsetest maksusüsteemidest, institutsioonide vähesest vastupanuvõimest, ebapiisavast pikaajalisest planeerimisest, jätkusuutmatust võlakoormast, ebaseaduslikest rahavoogudest, korruptsioonist ja maksudest kõrvalehoidumisest;

R. arvestades, et tooraineid eksportivad arengumaad sõltuvad suurel määral sellest ekspordist saadavast maksutulust;

S. arvestades, et jõupingutuste kiirendamine kliimamuutustega tegelemiseks ja tegelemine kiiresti kasvava nõudlusega toorainete järele, mis on hädavajalikud rohe- ja digipöörde saavutamiseks, samuti ELis kehtivad kestlikkuse ja mitmekesistamise nõuded, tekitavad mäetööstuse sektorile nii probleeme kui ka võimalusi muutuda kestlikuks ja ressursirikaste arengumaade jaoks; arvestades, et EL saab kehtestada arengumaade mäetööstuse sektorile raamistikud viisil, mis võimaldab seda nõudlust paremini ära kasutada kooskõlas kestliku arengu eesmärkidega, suurendades nende eelarvepoliitilist manööverdamisruumi ja avaliku sektori kulutusi, samuti nende rolli rahvusvahelises kogukonnas, vähendades samal ajal kasvuhoonegaaside heidet; arvestades, et arengumaad peavad vähendama oma sõltuvust mäetööstusest ja laiendama oma majandust tulevikku suunatud sektoritesse, nagu nullheitega tehnoloogia, et laiendada oma tuluallikaid;

T. arvestades, et ELi lepingu artikli 3 lõikes 5 kohustatakse liitu muu hulgas toetama rahu, turvalisust, maailma säästvat arengut, rahvaste solidaarsust ja vastastikust austust, vaba ja ausat kaubandust, vaesuse kaotamist ning inimõiguste kaitset; arvestades, et Euroopa Liidu lepingu artikli 21 lõikes 1 on sätestatud, et „liidu tegevus rahvusvahelisel areenil tugineb põhimõtetele, millest on juhindunud liidu enda loomine“, sealhulgas demokraatiale, õigusriigile ning inimõiguste ja põhivabaduste universaalsusele ning jagamatusele;

U. arvestades, et ELi poliitilist pühendumust poliitikavaldkondade arengusidususele kinnitati 2017. aasta uues Euroopa arengukonsensuses, milles määratleti poliitikavaldkondade arengusidusus kui kestliku arengu eesmärkide saavutamise ELi strateegia oluline element ja oluline panus laiemasse eesmärki, milleks on poliitikavaldkondade kestliku arengu sidusus;

V. arvestades, et ELi arengupoliitika peaks toetama arenguriike mäetööstuse ümberkujundamisel, et tagada nende panus kestlikusse arengusse kooskõlas kestliku arengu eesmärkide ja Pariisi kokkuleppega;

([12]) Maailmapank, „Mining Community Development Agreements Source Book“ (Kaevandusühenduse arengukokkulepete lähteraamat), 2012, kättesaadav aadressil: https://openknowledge.worldbank.org/server/api/core/bitstreams/8161b734-e57b-572c-863a-851103471a5f/content.

([13]) https://www.icmm.com/en-gb/our-principles/mining-principles/mining-principles

([14]) ÜRO Keskkonnaprogramm, „Our work in Africa“ (Meie töö Aafrikas), https://www.unep.org/regions/africa/our-work-africa.

W. arvestades, et mäetööstuse tegevus toimub Pariisi kokkuleppe ülemaailmses kontekstis, mille eesmärk on hoida ülemaailmne temperatuuri tõus tunduvalt alla kahe kraadi võrreldes industriaalühiskonna eelse tasemega ning viia rahastamisvood kooskõlla vähese kasvuhoonegaaside heite ja kliimamuutustele vastupanuvõimelise teega, samuti Euroopa kliimamääruse ([15]) kontekstis, milles sätestatakse ELis 2050. aastaks kliimaneutraalsus ja 2030. aastaks CO_2 heite vähendamine 55 % võrreldes 1990. aasta tasemega, paketiga „Eesmärk 55“, mis sisaldab muu hulgas siduvaid tõhususe ja ringluse eesmärke, ning läbivaadatud ja laiendatud Euroopa heitkogustega kauplemise süsteemi kontekstis;

X. arvestades, et EL võttis hiljuti vastu või võtab vastu õigusaktid, millega suurendatakse ettevõtjate sotsiaalset vastutust ja vastutustundlikku ärikäitumist ning mis mõjutavad arengumaades tegutsevat mäetööstust, näiteks konfliktimineraalide määrus ([16]) äriühingute kestlikkusaruandluse direktiiv ([17]), tulevane äriühingute kestlikkusalase hoolsuskohustuse direktiiv ([18]), tulevane sunniviisilise töö tulemusena valminud toodete keelustamise määrus ([19]) ja kriitilise tähtsusega toorainete määrus;

Y. arvestades, et mõjuhinnangu aruandes, mis on lisatud dokumendile „Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega sätestatakse kriitiliste toorainete kindlate ja kestlike tarnete tagamise raamistik ja muudetakse määrusi (EL) nr 168/2013, (EL) 2018/858, (EL) 2018/1724 ja (EL) 2019/1020“ ([20]) (Euroopa kriitilise tähtsusega toorainete määrus), ei hinnata piisavalt ettepaneku sotsiaalset, keskkonnaalast, inimõiguste ja majanduslikku mõju arengumaadele (nagu on ette nähtud parema õigusloome vahendiga nr 35 ja kestliku arengu eesmärkide vahendiga nr 19) ning kohalike põlisrahvaste kogukondade, sealhulgas naiste ja tütarlaste elatusvahenditele ([21]);

Z. arvestades, et ELi pühendumus õiglasele üleminekule laieneb kogu maailmas ja vajaduseni põhjalike reformide järele mäetööstuse finants-, juhtimis-, sotsiaal- ja keskkonnamõõtmes;

AA. arvestades, et mineraalid jaotuvad kogu maailmas ebaühtlaselt, millel on suur mõju maailma lõunapoolsetele riikidele; arvestades, et analüüsis ([22]) leiti, et 2019. aastal pärines 79 % maailma metallimaagi kaevandamisest kuuest kõige liigirikkamast bioomist viiest;

AB. arvestades, et 2023. aasta juunis vastu võetud avamerelepinguga ([23]) nähakse ette raamistik avamere kaitsmiseks mäetööstuse mõju eest ning nähakse ette merelist päritolu geneetilistest ressurssidest saadava tulu jagamine arenenud ja arengumaade vahel; arvestades, et EL on ülemaailmse ookeaniprogrammi raames lubanud eraldada 40 miljonit eurot, et aidata arengumaid lepingu rakendamisel;

ELi arengupoliitika tõhustamine

1. tuletab meelde, et EL on maailma suurim arenguabi andja maailmas, peamiselt rahvusvaheliste organisatsioonide ja liikmesriikide kaudu; rõhutab seetõttu, kui oluline on, kooskõlas ELi juriidilise kohustusega tagada poliitikavaldkondade arengusidusus, integreerida kestliku arengu põhimõtted kogu ELi välistegevusse, eelkõige mäetööstusega seotud poliitikavaldkondadesse, nagu on sätestatud ELi toimimise lepingu artiklis 208;

([15]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. juuni 2021. aasta määrus (EL) 2021/1119, millega kehtestatakse kliimaneutraalsuse saavutamise raamistik ning muudetakse määruseid (EÜ) nr 401/2009 ja (EL) 2018/1999 (ELT L 243, 9.7.2021, lk 1).

([16]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. mai 2017. aasta määrus (EL) 2017/821, millega kehtestatakse konflikti- ja riskipiirkondadest pärit tina, tantaali, volframi ja nende maakide ning kulla liidu importijatele tarneahelaga seotud hoolsuskohustus (ELT L 130, 19.5.2017, lk 1).

([17]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. detsembri 2022. aasta direktiiv (EL) 2022/2464, millega muudetakse määrust (EL) nr 537/2014, direktiivi 2004/109/EÜ, direktiivi 2006/43/EÜ ja direktiivi 2013/34/EL seoses äriühingute kestlikkusaruandlusega (ELT L 322, 16.12.2022, lk 15).

([18]) Komisjoni 23. veebruari 2022. aasta ettepanek võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv, mis käsitleb äriühingute kestlikkusalast hoolsuskohustust ja millega muudetakse direktiivi (EL) 2019/1937 (COM(2022)0071).

([19]) Komisjoni 14. septembri 2022. aasta ettepanek võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega keelatakse sunniviisilise töö tulemusena valminud tooted liidu turul (COM(2022)0453).

([20]) SWD(2023)0161.

([21]) https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/?uri=celex%3A52023SC0161

([22]) Luckeneder, S., Giljum, S., Schaffartzik, A., Maus, V. ja Tost, M., „Surge in global metal mining threatens vulnerable ecosystems“ (Metallikaevandamise kasv maailmas ohustab kaitsetuid ökosüsteeme), *Global Environmental Change*, köide 69, 2021.

([23]) Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni mereõiguse konventsiooni alusel sõlmitud kokkulepe väljaspool riiklikku jurisdiktsiooni olevate alade mere elurikkuse kaitse ja kestliku kasutamise kohta, 19. juuni 2023.

2. nõuab, et EL edendaks võrdsete partnerlussuhete loomist ELi ja mäetööstusest oluliselt sõltuvate arengumaade vahel; rõhutab, et kõik ELi projektid mäetööstuses arengumaades peaksid tooma kasu mõlemale poolele, sealhulgas kohalikele kogukondadele, ning seadma inim- ja keskkonnakeskse arengu oma eesmärkide ja kõigi tegevuspoliitika raamistike keskmesse; rõhutab sellega seoses, et EL peaks toetama väikese sissetulekuga ressursirikkaid riike, et nad loobuksid kaevandussektori enklaavi loodusest ja kaevandusmudelist ning annaks arengumaadele selleks piisava poliitilise ruumi, sealhulgas rahvusvahelise kaubanduse vahendite kasutamise kaudu, et saavutada kohalikul tasandil ressursipõhine industrialiseerimine; rõhutab lisaks, et projekte tuleb ellu viia õiglasel ja kliimasõbralikul viisil, mitte keskkonna, inimõiguste ja rahu arvelt, kasutades kõige uuenduslikumaid olemasolevaid meetodeid; juhib tähelepanu sellele, et kestliku arengu eesmärkide saavutamiseks peavad kestliku investeerimise hõlbustamine ning ELi üldine kaubandus- ja investeerimisstrateegia soodustama investeerimisvõimalusi arengumaades; palub komisjonil muuta kestlikkus algatuse „Global Gateway“ raames toorainesektori projektide prioriteediks ja hõlbustada sellele vastavalt juurdepääsu rahastamisele;

3. rõhutab, kui oluline on integreerida kestlik mäetööstus kohalikku majandusse, et arendada arengumaade jaoks kohalikku suure lisandväärtusega tööstussuutlikkust; on veendunud, et arengumaadel on õigus kasutada ekspordimakse ja seaduslikke kaubanduspiiranguid, et arendada oma tööstusbaasi ja kasutada mäetööstuse ekspordimaksude ressursse inimarenguks ning avalike teenuste, näiteks hariduse ja tervishoiu tugevdamiseks; nõuab, et EL vaataks läbi ekspordimaksude piirangud arenguriikidega sõlmitud kaubanduslepingutes;

4. rõhutab, et EL ja selle liikmesriigid peavad austama ja paluma oma partnerriikidel austada kohalike elanike ja põlisrahvaste vajadusi, eelkõige põlisrahvaste õigust vabale ja teadlikule nõusolekule enne nende maad või territooriume mõjutava kaevandusprojekti heakskiitmist, kooskõlas ÜRO põlisrahvaste õiguste deklaratsiooniga ja ILO konventsiooniga nr 169 põlis- ja hõimurahvaste kohta; juhib tähelepanu sellele, et kaevandamine suurendab maa hõivamise ohtu olukorras, kus arengumaade valitsused sageli ei tunnusta põlisrahvaste ja kogukondade tavaõigusi maale, kus nad elavad; nõuab, et järgitaks ÜRO Toidu- ja Põllumajandusorganisatsiooni (FAO) maa-, kalavarude ja metsavalduse vastutustundliku haldamise vabatahtlikke suuniseid, et vältida mäetööstusest tulenevat maa hõivamist; rõhutab, et põlisrahvaste õiguste ja nende traditsiooniliste tavade edendamine on oluline kestliku arengu saavutamiseks ja kliimamuutuste vastu võitlemiseks;

5. nõuab tungivalt, et EL suurendaks oma toetust ressursirikastele arengumaadele, et vähendada nende sõltuvust mäetööstusest ja mitmekesistada nende majandust, mis on tundlikud majandussõkkide ja hinnavolatiilsuse suhtes, edendades kestlikke alternatiive;

6. on seisukohal, et EL peaks toetama ressursirikkaid arengumaid nende kaevandusmajandusest saadava tulu tulemuslikul ja läbipaistval viisil kogumisel ja haldamisel, et saavutada kaasav ja kestlik areng nende elanikkonna hüvanguks ja kestliku arengu eesmärkide edendamiseks;

7. kutsub komisjoni üles tugevdama mäetööstusest otseselt mõjutatud arengumaades dialoogi ja koostööd kodanikuühiskonna organisatsioonide, ametiühingute, kohalike kogukondade ja põlisrahvastega, et edendada nende õigusi ning tagada nende sisuline kaasamine ja aktiivne osalemine otsustusprotsessides, eelkõige seoses Global Gateway juhtprojektide mõju kavandamise ja hindamisega; rõhutab, et kodanikuühiskonna osalejad peaksid olema Global Gateway juhtimisnõukogus ametlikult esindatud; väljendab heameelt algatuse „Global Gateway“ kodanikuühiskonna ja kohalike omavalitsuste dialoogiplatvormi käivitamise üle, et tagada sisukas dialoog Global Gateway projektide valimisel ja toetamisel;

8. nõuab, et kõigi Global Gateway projektide ja nende poliitikavaldkondade arengusidususe põhimõtte järgimise tugeva ja tulemusliku järelevalve tagamiseks kutsutaks kokku Global Gateway järelevalverühm, mis koosneb kodanikuühiskonna osalejatest, eelkõige neist, kes esindavad põlisrahvaid, Euroopa Parlamendi liikmeid, liikmesriikide esindajaid ja muid asjaomaseid eksperte; rõhutab, et Global Gateway järelevalverühm peaks koostama aastaaruande Global Gateway projektide mõju kohta inimõigustele, keskkonnale, kodanikuvabadustele, rahule, ebavõrdsusele ja vaesuse vähendamisele; kutsub komisjoni presidenti üles kutsuma Global Gateway järelevalverühma esimeest kõigile haldusnõukogu koosolekutele; rõhutab, et Global Gateway järelevalverühmal peaks olema juurdepääs äritegevuse nõuanderühma, juhatuse ning kodanikuühiskonna ja kohalike omavalitsuste dialoogiplatvormi koosolekute kõigile dokumentidele ja protokollidele;

9. kutsub komisjoni üles tugevdama kodanikuühiskonna osalejate suutlikkust osaleda tulemuslikult otsustusprotsessides, sealhulgas pakkudes koolitust ja tuge sellistes valdkondades nagu juriidiline kirjaoskus, läbirääkimisoskused, keskkonnamõju hindamine ja projektide järelevalve;

10. nõuab, et EL toetaks arengumaade jõupingutusi suutlikkuse suurendamiseks, sealhulgas tehnilise abi kaudu asjaomastele sidusrühmadele, nagu valitsusametnikud, kohtu- ja õiguskaitseasutused, et tugevdada nende määtööstuse õiguslikku ja reguleerivat raamistikku, sealhulgas meetmeid, et parandada juhtimist ja läbipaistvust, võidelda korruptsiooni, tulude halva majandamise, maksupettuse ja maksudest kõrvalehoidmise ning ebaseaduslike rahavoogude vastu, parandada töö- ja inimõiguste ning keskkonnastandardite rakendamist, ja tugevdada õiguskaitset; tuletab meelde, et mõned loodusvarad, mis toidavad maailma kõige püsivamaid ja jõhkramaid konflikte, läbivad tarneahelaid, mis on seotud arenenud maades, nimelt ELis tegutsevate ettevõtetega; rõhutab seetõttu vajadust tagada arengumaades tegutsevate rahvusvaheliste ettevõtete poolt õigusaktide sotsiaalse või keskkonnaalase väärkohaldamise ohvritele tõhus juurdepääs õiguskaitsele;

11. nõuab, et komisjon esitaks määtööstusesse tehtava vastutustundliku investeerimise kohta ELi tegevusjuhendi, mis oleks ettevõtetele ja arengut rahastavatele asutustele vabatahtlik ning koostatud tööstuse ja ametiühingute, kodanikuühiskonna organisatsioonide ning põlisrahvaste ja kohalike kogukondade esindajate osalusel; on seisukohal, et tegevusjuhendis tuleks sõnastada selged kohustused ja kohandatud juhtpõhimõtted arengumaadesse investeerimiseks kooskõlas muu hulgas hoolsuskohustuse protsessidega, mis on määratletud ELi õigusaktides ja kehtivates rahvusvahelistes standardites, suunistes ja algatustes, nagu ÜRO kestliku arengu eesmärgid, ÜRO äritegevuse ja inimõiguste juhtpõhimõtted, ÜRO ülemaailmne kokkulepe, Majanduskoostöö ja Arengu Organisatsiooni (OECD) suunised hargmaistele ettevõtetele, ISO 26000 standardid ja määtööstuse läbipaistvuse algatus; rõhutab, et tegevusjuhendi üldeesmärk peaks olema põlisrahvaste ja kohalike kogukondade vaba, eelnev ja teadlik nõusolek ning kohalik kestlik areng; on veendunud, et tegevusjuhend peaks hõlmama vähemalt järgmisi kohustusi:

a) sidusrühmade kaasamine; on seisukohal, et juhul kui kolmas riik ei ole võtnud vastu õigusakte suutlikkusest lähtuva lähenemisviisi kohta, peaksid Euroopa ettevõtted seda lähenemisviisi ettevõtluse eeltingimusena siiski rakendama; on seisukohal, et lepingute üle tuleks pidada läbirääkimisi paljusid sidusrühmi hõlmavate platvormide raames, millesse on sisuliselt kaasatud põlisrahvad ja kohalikud kogukonnad, järgides tulemuslikult vaba, eelneva ja teadliku nõusoleku põhimõtet, ning need tuleks teha üldsusele kättesaadavaks;

b) läbipaistvus, sealhulgas keskkonna-, sotsiaal- ja juhtimisalane ennetav aruandlus arengumaade projektide kohta, kooskõlas kahe olulise perspektiivi põhimõttega, ning lepingute ja finantstehingute, sealhulgas vastuvõtvatele valitsustele tehtud maksete üksikasjade avaldamine; rõhutab, et kogu avalik teave tuleks esitada selgel ja arusaadaval viisil, et võtta asjaomased osalejad vastutusele;

c) õigusriik ja korruptsiooni ennetamine, sealhulgas õigusraamistike järgimine, korruptsioonivastased meetmed, finantstehingute läbipaistvus ja rikkumisest teatajate kaitse;

d) inimõigustega seotud küsimused, nagu sunniviisilise ja lapstööjõu kasutamine, töötajate õigused, ümberasumine, diskrimineerimine, põlisrahvaste õigused, naiste ja tütarlaste õigused, haridus, tervis ja ohutus ning ohutud töötingimused;

e) keskkonnakaitse, tulemuslikkus ja mõju, sealhulgas saaste vältimise meetmed, loodusvarade kestlik kasutamine ning meetmed ja ressursid, millega tagatakse toorainete nõuetekohane ringlussevõtt ja jäätmekäitlus;

f) kohalik sisu ja majanduse mitmekesistamine, sealhulgas kohaliku väärtuse lisamise võimalused, oskuste arendamine ja tehnosiire, et edendada partnerriikides majanduse mitmekesistamist ja kaasavat majanduskasvu;

g) kaitse ja bioloogiline mitmekesisus;

h) suutlikkuse suurendamise algatused, sealhulgas koolitusprogrammid ja teadmiste jagamise platvormid, et parandada arusaamist vastutustundlikest investeerimistavadest mäetööstuses;

i) kaebuste esitamise mehhanismid ja kaitsemeetmed mäetööstuse põhjustatud inimõiguste rikkumiste ja keskkonnamõjuga tegelemiseks, sealhulgas sõltumatute järelevalveasutuste loomine, kaebuste esitamise mehhanismid ja piisavad õiguskaitsevahendid;

j) järelevalve- ja aruandlusraamistik, et tagada tegevusjuhendi järgimine, mis hõlmab korrapärast aruandlust, sõltumatut kolmanda isiku poolset kontrolli ja tulemusnäitajate avalikustamist;

12. mõistab hukka sunniviisilise töö ja lapstööjõu kasutamise; nõuab mõjusamaid meetmeid sunniviisilise töö ja lapstööjõu ohvrite kaitsmiseks ja toetamiseks ning süsteemset lahendust, milles võetakse arvesse kõiki tegureid, nimelt vaesust, ebavõrdsust, haridusele juurdepääsu puudumist ja lapstööjõu aktsepteerimist ühiskonnas;

13. nõuab tungivalt, et EL kahekordistaks jõupingutusi, et võidelda lapstööjõu kasutamise vastu kaevandustegevuses, tehes seda toetusprogrammide abil, mis pakuvad haridusvõimalusi ja alternatiivseid elatise teenimise väljavaateid, et eemaldada lapsed sellest tegevusest naabruspiirkonna, arengu- ja rahvusvahelise koostöö instrumendi „Globaalne Euroopa“ temaatilise programmi „Üleilmsed probleemid“ raames;

14. nõuab, et EL suurendaks tehnosiiret, teadmiste jagamist ja suutlikkuse suurendamist seoses ressursside kestliku majandamisega arengumaades, eelkõige valdkondades, mis on seotud keskkonnajuhtimise, vastutustundlike kaevandamistavade ja loodusvarade kestliku kasutamisega kaevandustööstuses;

15. kutsub komisjoni üles toetama stiimuleid ja suutlikkuse suurendamise programme, eelkõige neid, mis hõlmavad naisi, arengumaade jaoks, kes astuvad samme, et muuta käsitööonduslik ja väikesemahuline kaevandamine ametlikuks ning integreerida see maa- ja rahvusmajandusse, et parandada kohalike kogukondade töötingimusi ja elatusvahendeid ning peatada ebaseaduslikud rahavood, mis sageli põhjustavad korruptsiooni ja relvastatud konflikte; tuletab meelde, et käsitööonduslik ja väikesemahuline kaevandamine on väga soopõhine tegevus; nõuab, et EL toetaks naiste kaevandusühistute ja -ühenduste moodustamist, et parandada naiste osalust, läbirääkimispositsiooni, töötingimusi ja majanduslikku sõltumatust; juhib tähelepanu toiduga kindlustamatuse ohule ning keskkonna- ja terviseriskidele, mis on seotud käsitööndusliku ja väikesemahulise kaevandamise tegevusega maapiirkondades, ning asjaolule, et ÜRO Keskkonnaprogrammi andmetel toimub suur osa käsitööndusliku ja väikesemahulisest kaevandamistegevusest ülemaailmsetel üldkasutatavatel metsamaadel kriitilise tähtsusega ökosüsteemides, mida varem ei kasutatud;

16. märgib murega, et enamiku ressursirikaste arengumaade puhul ei ole kaevandamine, nafta või gaasi kasutamine toonud kaasa laiapõhjalist majanduslikku, inimlikku ega sotsiaalset arengut; rõhutab, et nn loodusvarade needuse probleemi või külluse paradoksiga tegelemine ei hõlma mitte ainult majanduse mitmekesistamist, vaid ka institutsioonilise vastupanuvõime tugevdamist, õigusriigi järgimist ja kolmandate riikide eelarvepoliitilise manööverdamisruumi suurendamist, et hõlbustada kestlikku arengut; rõhutab, et EL peaks ennetavalt julgustama partnerriikides riigisiseste ressursside mobiliseerimist, näiteks otsest maksustamist, ning võimaldama kohaldada kaupade ekspordimakse, kui see on kooskõlas WTO reeglitega ja seda ei kohaldata diskrimineerivalt; kutsub komisjoni ja liikmesriike üles võtma kohustust suurendada kontsessioonide rahastamist, mida rakendataks paralleelselt kriitilise tähtsusega tooraine seadusega; kordab, et mitmeaastase finantsraamistiku rubriigi 6 ülemmäärasid tuleb mitmeaastase finantsraamistiku eelseisva läbivaatamise kontekstis vastavalt suurendada;

17. tuletab meelde, et kaevandamise mõju võib kesta aastaid pärast kaevanduse enda sulgemist, kuna kaevandusjäätmed on mürgised ja seetõttu häirivad keskkonda, bioloogilise mitmekesisuse teenuseid ja nendega seotud elatusvahendeid; nõuab seetõttu maavarade tulemuslikku majandamist kogu kaevandustegevuse olelusringi jooksul, mis nõuab muu hulgas järgmist:

— tunnustada põlisrahvaste ja kohalike kogukondade vaba, eelneva ja teadliku nõusoleku õigust; juurdepääs teabele üldsuse tulemuslikuks osalemiseks otsuste tegemises ning kinnitus selle kohta, et oma õigusi kasutavaid isikuid ei karistata, ei kiusata taga ega ahistata;

— edendada kaevandussektori täielikku läbipaistvust seoses tulude ja lepingutega, kooskõlas mäetööstuse läbipaistvuse algatuse nõuetega, sealhulgas seoses keskkonnaläbipaistvusega;

— käsitleda kaevandamise sotsiaalset mõju ja leevendada seda lähenemisviisi abil, mille aluseks on põhimõte „vältida, leevendada ja taastada“;

ELi tegevus mitmepoolsel tasandil

18. kutsub komisjoni üles tegema ettepanekut G20 algatuse kohta, kuidas panna kaevandamine ressursirikastes arengumaades toimima kestliku kohaliku arengu nimel; rõhutab, et algatus tuleb kohandada iga konkreetse kontekstiga ning see võiks muu hulgas hõlmata rahalist toetust, võlgade leevendamist, võlakergendust ja võlgade kustutamist, samuti suutlikkuse suurendamist valitsemise, maksustamise ja korruptsioonivastase võitluse vallas; kutsub komisjoni üles tegutsema vahendajana võlakergenduskõnelustel, et anda arengumaadele finantsruum mittekestliku mäetööstuse ümberkujundamiseks ja kestliku mäetööstuse ligimeelitamiseks, samuti järgima usaldusväärseid keskkonna- ja sotsiaalseid standardeid; kutsub komisjoni üles toetama võlateeninduse peatamise algatuse reformi ja laiendamist, et kaasata vähekaitstud keskmise sissetulekuga riigid, kellest paljud sõltuvad mäetööstusest, ning võtta kasutusele pikaajaline võlavahetusmehhanism, et hõlbustada võla konverteerimist kliima ja looduse vastu; rõhutab vajadust lõpetada maksuparadiisid kui ebaseaduslike rahavoogude kanalid mäetööstuses;

19. nõuab, et EL edendaks kaasavaid ja läbipaistvaid mitut sidusrühma hõlmavaid partnerlusi piirkondlikul ja rahvusvahelisel tasandil, millega hõlbustatakse dialoogi ja koostööd valitsuste, kodanikuühiskonna organisatsioonide, erasektori ja rahvusvaheliste institutsioonide vahel, et edendada mäetööstuse kestlikku arengut, edendades kaasavaid otsustusprotsesse; rõhutab, et praegune olukord, kus üleilmne nõudlus kriitilise tähtsusega toorainete järele kasvab ja geopoliitiline ebastabiilsus suureneb, on vaja suurendada jõupingutusi, et tagada kriitilise tähtsusega toorainete stabiilne, piisav ja mitmekesine tarnimine; rõhutab siiski vajadust minna kaevanduskultuurilt üle ressursside haldamise süsteemile, milles võetakse muu hulgas arvesse ammendumise määra, asendusainete kättesaadavust, tõhusust, ringlussevõttu ja tarbimise kestlikkust; väljendab heameelt ELi ja ÜRO asutustevahelise ennetustegevuse raamrühma partnerluse üle, mille eesmärk on toetada riiklikke ja kohalikke sidusrühmi, et parandada maa ja loodusvarade majandamist konfliktide ennetamiseks ja paremaks koordineerimiseks;

20. märgib sügava murega, et kui seda nõuetekohaselt ei hallata ega leevendata, toob suurenenud nõudlus kriitilise tähtsusega toorainete järele kaasa negatiivse keskkonna- ja sotsiaalse mõju, eriti sektorites, mis näitavad suurt sõltuvust ökosüsteemi teenustest (nt põllumajandus, loodusturism ja kalandus); rõhutab vajadust seada prioriteediks kestlikkus, tõhusus ja ringlus mitmepoolsel tasandil ning vähendada nõudlust esmaste materjalide järele, eelkõige selleks, et tegeleda kliimamuutuste, veestressi, reostuse ja bioloogilise mitmekesisuse vähenemise probleemidega;

21. kinnitab veel kord tungivat vajadust sõlmida ÜRO siduv leping äritegevuse ja inimõiguste kohta, et reguleerida rahvusvaheliste korporatsioonide ja muude äriettevõtete tegevust, milles sätestatakse selged inimõigustega seotud kohustused, hoolsuskohustuse nõuded ja õiguskaitsevahendite kättesaadavust käsitlevad sätted kooskõlas ÜRO raamistikuga „Kaitsta, austada ja heastada“; kutsub seetõttu komisjoni ja liikmesriike üles aktiivselt osalema käimasolevates läbirääkimistes selle vahendi üle, mis peaks julgustama mäetööstuse ettevõtjaid ja investoreid täitma oma kohustusi seoses inim- ja tööõiguste ning keskkonna austamisega;

22. kordab oma nõudmist, et EL püüaks sõlmida täiendavaid rahvusvahelisi kokkuleppeid kliimamuutustega seotud rahastamise, puhta tehnoloogia siirde ja arengumaade suutlikkuse suurendamise vallas, et vähendada eelkõige kaevandussektorist pärinevaid kasvuhoonegaaside heitkoguseid;

23. kutsub arengumaid üles uuendama omavahelist piirkondlikku koostööd, arendama välja või võtma kasutusele mäetööstuse ühised keskkonna-, sotsiaal- ja tööstandardid ning -normid;

24. palub ELil eelkõige toetada Aafrika Liidu liikmesriike 2009. aastal vastu võetud poliitikaraamistiku, Aafrika mäetööstuse arenguvisiooni edasisel rakendamisel selle tagamiseks, et Aafrika kasutaks oma maavarasid strateegiliselt, et saavutada laiapõhjaline sotsiaal-majanduslik areng, eesmärgiga ajakohastada raamistikku, et võtta omaks kestliku arengu eesmärgid ja kliimamuutuste tegevuskava kui võimalus kestlikuks arenguks Aafrika kontinendil; rõhutab, et ELi toetus peaks hõlmama suutlikkuse suurendamist, rahalist toetust, puhta tehnoloogia siiret ja tarneahela kestlikku juhtimist;

25. nõuab, et EL toetaks piirkondlikke, rahvusvahelisi ja ülemaailmseid algatusi, mille eesmärk on suurendada läbipaistvust ja aruandekohustust kaevandusressursside kasutamisel ja haldamisel, sealhulgas mäetööstuse läbipaistvuse algatus, mis edendab läbipaistvust ja vastutust nafta-, gaasi- ja maavarade poolest rikastes riikides, mäetööstuse ülemaailmset programmitoetust, Maailmapanga mitme rahastajaga sihtfondi mäetööstuse läbipaistvuse algatuse kaasavaks ja kestlikuks rakendamiseks ressursist sõltuvates arengumaades, et toetada vaesuse vähendamist ning edendada kaasavat, kestlikku majanduskasvu ja arengut, Kimberley protsessi, mis takistab konfliktiteemantide voogu, ning julgeoleku ja inimõiguste vabatahtlikke põhimõtteid;

26. nõuab, et EL toetaks arengumaid nende suutlikkuse suurendamisel, et pidada mäetööstuse ettevõtetega läbirääkimisi õiglaste ja läbipaistvate lepingute üle; väljendab sellega seoses heameelt ELi rahalise toetuse üle G7 Connexi algatusele, mis suurendab arengumaade mäetööstuse alast oskusteavet läbirääkimistel, et investeerimislepingud oleksid kavandatud nii, et need edendaksid kestlikkust ja arengut;

27. palub komisjonil suurendada toetust vastutustundlike mineraalide Euroopa partnerlusele, mis on mitut sidusrühma hõlmav partnerlus, mis on loodud ELi konfliktimineraalide määruse mõju suurendamiseks, rahastades rohkem arenguprojekte, mille eesmärk on parandada kohalikke kaevandustavasid, eelkõige käsitöönduslikul ja väikesemahulisel kaevandamisel, et luua kaevandustöötajatele ja kohalikele kaevanduskogukondadele paremad sotsiaalsed, keskkonnaalased ja majanduslikud tingimused;

28. palub komisjonil kaaluda tihedamat koostööd Maailmapangaga, arvestades selle teadmisi mäetööstusest ja arengumaade toetust kestlikule ja rohelisele majandusele ülemineku protsessidele;

29. nõuab, et EL annaks arengumaadele rahalist ja tehnilist abi, et aidata neil rakendada Kunmingi-Montréali üleilmse elurikkuse raamistikku ja ÜRO avamerelepingut;

ELi poliitika ja õigusraamistiku tugevdamine

30. väljendab heameelt asjaolu üle, et EL on astunud samme, et töötada välja siduvad õigusnormid ettevõtete hoolsuskohustuse valdkonnas, nagu konfliktimineraalide määrus, äriühingute kestlikkusaruandluse direktiiv, äriühingute kestlikkusalase hoolsuskohustuse direktiivi eelnõu ning sunniviisilise töö abil valmistatud toodete keelustamist ja kriitilise tähtsusega tooraineid käsitlevate määruste eelnõud, mis peaksid otseselt või kaudselt kaasa aitama kaevandussektori ümberkujundamisele arengumaades;

31. palub komisjonil kasutada konfliktimineraalide määruse 2023. aasta läbivaatamisprotsessi, millega on alates 2021. aastast pandud ELi ettevõtetele kohustus hankida oma tina, tantaali, volframi ja kulla import vastutustundlikult, ning tagada, et nende tarneahelad ei aitaks kaasa relvastatud konfliktide rahastamisele, et hinnata põhjalikult määruse mõju kohapeal ning võimalust lisada täiendavaid kohustuslikke meetmeid ja hõlmata muid mineraale; rõhutab vajadust kaasata kodanikuühiskonna organisatsioonid ja mõjutatud kogukonnad sisuliselt kogu läbivaatamisprotsessi;

32. väljendab heameelt uue partnerluslepingu peatse allkirjastamise üle ELi ja AKVRO liikmete vahel, kuna sellega luuakse tugevdatud ja ajakohastatud raamistik koostööks AKV riikidega, mis sisaldab konkreetseid viiteid mäetööstusele, näiteks mäetööstuse läbipaistvuse, vastutuse ja vastutustundliku juhtimise edendamine ning ettevõtja sotsiaalse vastutuse ja vastutustundliku ettevõtluse tugevdamine, et saavutada kaasav ja kestlik majanduskasv ja areng; tuletab sellega seoses meelde, et kestlikkus hõlmab vastavust hoolsuskohustuse protsessidele, mis on määratletud ELi õigusaktides ja OECD suunistes hargmaistele ettevõtetele, samuti FAO maa-, kalavarude ja metsavalduse vastutustundliku majandamise vabatahtlikele suunistele;

33. kutsub komisjoni üles paremini hindama ELi arenguabi mõju mäetööstuse kestlikule arengule, et tagada ELi rahaliste vahendite tulemuslik ja vastutustundlik kasutamine;

34. kutsub komisjoni üles integreerima kestliku arengu ja arengukoostöö kaalutlused kõikidesse ELi kaubandus- ja investeerimislepingutesse arengumaadega, lisades sätted, millega tagatakse inimõiguste austamine, keskkonnakaitse ja mäetööstuse tulude õiglane jaotamine;

°
° °

35. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule ja komisjonile.